

Міністерство освіти і науки України

Відокремлений структурний підрозділ

«Любешівський технічний фаховий коледж

Луцького національного технічного університету»

**Циклова (методична) комісія викладачів соціально-гуманітарних дисциплін,
фізичного виховання та захисту України**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

 Хомич А.В.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Культурологія

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	241 Готельно - ресторанна справа
Освітньо-професійна програма	Готельно - ресторанна справа

Розробник: Мадерук Світлана Сергіївна, викладач коледжу

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа»	Протокол від <u>01.09.2023</u> № <u>1</u> Голова РПГ <u></u> <u>Кравченко Т.В.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні циклової методичної комісії викладачів соціально-гуманітарних, фізичного виховання та захисту України	Протокол від <u>1.09</u> № <u>1</u> Голова ЦМК <u></u> <u>Кравчик Л.М.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто і схвалено на засіданні методичної ради коледжу	Протокол від № <u>01</u> Голова МР <u></u> Герасимик-Чернова Т.П.

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Культурологія
Розробник	Мацерук Світлана Сергіївна, викладач вищої категорії E-mail: maceruksvitlana5@gmail.com
Семестр вивчення навчальної дисципліни	II курс (I семестр)
Обсяг навчальної дисципліни 45	Обсяг навчальної дисципліни становить 60 годин, 2 кредити ЄКТС; Лекції: 20 год Семінарські : 10 год Самостійна робота: 15 год. Форма контролю: залік
Мова(и) викладання	Українською мовою

2. Місце навчальної дисципліни в освітньому процесі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна за освітньо-професійною програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з «Культурології»
Додаткові умови	Одночасно мають бути вивчені (забезпечені): «основи філософських знань », «соціологія», «історія України»
Обмеження	Обмеження відсутні

Вступ

Програма вивчення навчальної дисципліни культурологія складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності 241«Готельно-ресторанна справа».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення різних видів, форм і результатів буття людини та її діяльності в процесі виникнення й еволюції культури від первісного суспільства до сучасності

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових розділів:

1. Теоретичні аспекти культури.

2. Основні етапи розвитку культури України.

3. Основні етапи розвитку світової культури.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни **культурологія** є ознайомити студентів з фундаментальними досягненнями світової і вітчизняної культури, розкрити єдність і різноманітність культур світу, показати значущість в життєдіяльності людини й соціальних груп , її роль у творчості та вдосконаленні особистості, гуманізації суспільних відносин.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни **культурологія** є опанування комплексу знань про зміст і структуру культурології як науки. Ознайомлення з новими підходами в оцінці особливостей розвитку культури людського суспільства, нових аспектів і тенденцій її вивчення. Вироблення вміння визначити оптимальні шляхи і засоби розвитку культури, ефективно впливати на цей розвиток. Привернення уваги до оціночної та інформаційної функцій знання історії культури.

2. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти в результаті вивчення дисципліни.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

3. Програмні результати навчання.

РН4. Спілкуватися державною та іноземною мовами у сфері професійної діяльності та міжособистісних комунікацій.

4. Вимоги до знань і вмінь

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освітньо кваліфікаційного ступеня повинні:

знати:

- . основні терміни та поняття культурології на рівні відтворення, тлумачення для розширення інтелектуального рівня;
- . закономірності культурного процесу, культури як специфічного та унікального феномену людства;
- . основні етапи розвитку світової культури;
- . основні етапи розвитку української культури;
- . тенденції розвитку і взаємозв'язків світової та української культури на сучасному етапі.

вміти:

- . визначити основні етапи розвитку світової та української культури; правильно оцінити сучасний стан культури й культурного розвитку, бачити і розуміти постійні зміни в різноманітних сферах соціокультурного процесу; диференціювати системні зв'язки всіх складових культури, всього мистецького процесу;
- . визначити проблеми розвитку культури українського народу в контексті світової культури, а також аналізувати культури народів в їхньому взаємозв'язку;
- . аналізувати одержані знання з культурології для формування особистості в умовах розмаїття культур

5. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні аспекти культури.

Тема 1. Предмет культурології як науки про культуру. Суть і сутність культури. Функції культури. Походження і головні етапи розвитку культури. Виникнення мистецтва.

Розділ II. Основні етапи розвитку культури України

Тема 2. Культура східних слов'ян. Культура трипільців, скіфів, сарматів, антів.

Тема 3. Культура Київської Русі — видатне явище світової середньовічної культури.

Образотворче мистецтво. Музичне мистецтво Київської Русі. Театральне мистецтво.

Тема 4. Запровадження християнства, його вплив на розвиток культури Київської Русі.

Тема 5. Українська культура XIV- XVP століття.

Вплив культури Київської Русі на життя Литовського князівства. Характерні особливості архітектури XIV ст. Братства і розвиток культури XIV- XV ст. Внесок Києво-Могилянської академії у розвиток освіти України. Шкільний театр. Особливості архітектури козацької доби. Народні думи та пісні. Перші шкільні підручники

Тема 6. Українська культура XVІІІ-ХІХ ст.

Умови розвитку української культури др. половини XVІІІ- XVІІІ ст. Феофан Прокопович - видатний діяч Просвітництва. Театральне мистецтво. Нові тенденції розвитку образотворчого мистецтва. «Просвіта» та її роль у культурному процесі: недільні школи; клубні заклади та бібліотеки України «Театр корифеїв».

Тема 7. Українське національно-культурне відродження кінця XVІІІ -40-х рр. ХІХ ст.

Тема 8. Українська культура ХХ ст.

Освіта, вища школа, література, театр, музика, преса. книгодрукування в період національно-демократичної революції. Культура України в роки війни. Культура повоєнного часу.

Розділ III. Основні етапи розвитку світової культури

Тема 9. Культура Стародавнього Сходу.

Стародавні цивілізації 4-3 тисячоліття до н.е. на територіях Передньої Азії. Шумеро-Вавилонська культура та її особливості. Культура Стародавнього Єгипту. Індійська культура. Культура Хараппи та культура «Рігведи». Культура Стародавнього Китаю.

Тема 10. Культура Античності.

Етапи розвитку давньогрецької культури. Доісторична Греція і класична Еллада. Зародження науки в Греції. Давньогрецька архітектура і пластичне мистецтво. Виникнення театру. Драматургія. Комедія і трагедія. Культура Стародавнього Риму. Періодизація культури. Система виховання і освіти. Мистецтво.

Тема 11. Культура Середньовіччя.

Поняття про «середні віки». Християнство і культурний процес. Діячі культури Середньовіччя. Розвиток освіти. Середньовічні університети. Розвиток науки. Романська література. Романський стиль та готика. Середньовічна ікона. Середньовічна культура Візантії як своєрідний синтез культурних традицій греко-римського світу, християнства і елліністичного Сходу.

Тема 12. Культура епохи Відродження.

Поняття Відродження. Народження гуманізму. Пошуки ідеалу соціальної справедливості й свободи. Ренесансне мистецтво. Італійський живопис та скульптура. Титани італійського Відродження: Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікеланджело, Ботічеллі. Утопічний соціалізм Томаса Мора, Томазо Кампанелли. Наукові відкриття епохи. Гуманізм і Реформація.

Тема 13. Культура Нового часу і Просвітництва.

Поняття Реформації. Діячі Реформації - Гус і Мартин Лютер. Культура бароко: скульптура, архітектура, рококо, класицизм. Творчість італійського скульптора Л. Берніні. Живопис Д.Веласкеса, А. Дюрера, М. Караваджо, П. Рубенса.

Тема 14. Європейська культура XIX-XX століття.

Промисловий переворот і урбанізація. Романтизм: причини появи та особливості у художній культурі. Модернізм як доба у культурі. Стиль модерн – поєднання традицій східного і західного європейського мистецтва.

Авангардистський живопис. Нові виражальні засоби в музиці.

Тема 15. Національна культура в сучасній Україні.

Єдність і взаємозалежність світової та національної культури. Культура української діаспори.

6. Тематичне планування курсу дисципліни(структура дисципліни)

	Назва теми	Лекції	Семінар. заняття	Самост. і індивід.	Всього
I	Теоретичні аспекти культури				
1	Тема1. Предмет культурології, як науки про культуру. Суть і сутність культури.	2			2
II	Основні етапи розвитку культури України.				
2	Тема2. Культура східних слов'ян. Культура трипільців, скіфів,сарматів, антів	2		2	4
3	Тема3. Культура Київської Русі-видатне явище світової середньовічної культури.	2		2	4
4.	Тема4. Запровадження християнства, його вплив на розвиток культури Київської Русі.		2	2	4
5.	Українська культура XIV-XVII століття	2			2
6.	Українська культура XVIII-XIX ст.	2			2
7.	Українське національно-культурне відродження 40-х р.р XIXст.		2		2
8.	Українська культура XX ст..	2		2	4
III	Основні етапи розвитку світової культури				
9.	Культура Стародавнього Сходу.	2		2	4
10.	Культура Античності.		2	2	4
11.	Культура Середньовіччя	2			2
12.	Культурна епоха Відродження	2			2
13.	Культура Нового часу і Просвітництва	2		2	4
14.	Європейська культура XIX –XX ст..		2		

15	Національна культура в сучасній Україні		2	1	3
	Всього	20	10	15	45

7.Форми організації контролю

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни « Соціологія » є лекційні та практичні заняття, підготовка рефератів, досліджень, самостійна робота здобувачів освіти. Відповідно до форми організації навчання формами контролю є:

- оцінювання засвоєного змісту матеріалу семінару, тобто усне і письмове опитування на семінарських заняттях;
- оцінювання творчих, пошукових завдань, доповідей, реферативних повідомлень;
- оцінювання контрольних робіт.
- самоконтроль.

8. Методи навчання

Методи навчання: навчальна дискусія, робота з вирішенням задач, робота в малих групах, метод мозкового штурму, метод конкретної ситуації, тестування, підготовка та представлення презентацій. Форми навчання: очна, дистанційна.

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики(оцінювання та демонстрування результатів навчання) є екзамен, контрольна робота, комплексна контрольна робота, стандартизовані тести.

Система оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни «Культурологія» розроблена згідно з діючими вимогами, охоплює поточний та підсумковий контроль знань. Поточний контроль Поточний контроль рівня знань студентів здійснюється під час лекційних, семінарських, індивідуальних консультаційних занять. Його мета – перевірка знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та з'ясування рівня їхньої підготовленості до виконання конкретних завдань. Завдання поточного контролю рівня знань студентів - виявити обсяг, глибину та якість засвоєння матеріалу; а також виявити прогалини у знаннях студентів і реалізувати можливості їх усунення; стимулювати інтерес студентів до предмета. Форми поточного контролю рівня знань студентів – усне опитування, письмове опитування, тести, дискусійне обговорення, індивідуальне розв'язання практичних завдань, творчих проблемних запитань.

10. Критерії оцінювання

Оцінювання всіх видів поточного і підсумкового контролю диференційоване і проводиться за п'яти бальною шкалою . Національна шкала 5 «відмінно» зараховано 4«добре»; 3 «задовільно»; 2 «незадовільно» не зараховано (з можливістю повторного складання) 1-(з обов'язковим повторним курсом)

Оцінка «Відмінно» виставляється студенту, який володіє глибокими знаннями теоретичного матеріалу, виконав усі передбачені програмою навчання завдання, якість виконання яких оцінена кількістю балів, близькою до максимального. Суттєвим моментом у відповідях студента повинні бути зв'язок теорії з практикою, вміння застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.

Оцінка « Добре» – теоретичний курс студентом засвоєний в значній мірі, проте допущені незначні неточності та пропущені окремі пояснення, в основному сформовані необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом; передбачені програмою

навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, наближеною до максимального.

Оцінка «Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, дані відповіді на частину питань, але не менше 75% від повної відповіді, причому у відповідях не було принципових помилок, наявні прогалини не мають суттєвого характеру, необхідні практичні навички роботи з засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань виконані, але наявні певні неточності та недоречності, деякі з виконаних завдань містять помилки.

Оцінка « незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, дано правильну відповідь тільки на частину питань (в обсязі менше, ніж 60%), необхідні практичні навички роботи несформовані, більшість передбачених програмою навчання завдань невиконані, або їх якість виконання оцінені кількістю балів, близькою до мінімального. При додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань.

Згідно з видами контролю знань і умінь, набутих студентом, передбачає врахування оцінок поточної успішності, балів за контрольну роботу та балів за індивідуальну роботу. Розподіл максимальної кількості балів під час оцінювання знань студентів із дисципліни «Соціологія» (форма підсумкового контролю – залік) Максимальну кількість балів у процесі оцінювання знань студентів за підсумками дисципліни розподіляють за вимогами підсумкового контролю у формі заліку. Підсумковий бал визначається на останньому семінарському занятті. Він складається із суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 70 балів), балу за контрольну роботу (у формі тестів).

11. Політика навчальної дисципліни

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Комунікаційна політика здобувачі освіти повинні мати активовану пошту коледжу. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на електронну пошту коледжу.

3. Політика, щодо перескладання відбувається із дозволу дирекції коледжу, за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) та регламентується нормативними документами про організацію навчального процесу в коледжі.

4. Відвідування занять для здобувачів освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в заходах коледжу, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням з дирекцією коледжу.

5. Політика щодо оскарження оцінювання, якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

12.Рекомендована література

Базова

1. Козира Є.В. Культурологія: навчальний посібник / Є.В. Козира. — К. : ВСВ «Медицина», 2017. — 352 с.
2. Конверський А.Є. та інші. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів/ кол. авторів; за ред. А.Є.Конверського. — Харків: Фоліо, 2013 — 863 с.
3. Коневич О.В. Культурологія : навчальний посібник / О.В. Коневич, І.Я. Юркевич. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. — 88 с.
4. Культурологія: хрестоматія: навч.посіб. для самот. роботи та сем. занять / уклад.: К.В. Кислюк, Г.Д. Панков. — Київ.: Кондор-Видавництво, 2017. — 176 с.
5. Музальов О.В. Культурологія: навчальний посібник для учнів, студентів і викладачів/ О.О. Музальов. - Львів.: 2012. — 185с.
6. Сандюк Л.О., Щубелка Н.В. Основи культурології: Навч. посіб./ За ред. Л.О.Сандюк та Н.В. Щубелки. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 400 с.
7. Рой Є. Культурологія: історія зарубіжної культури / Є. Рой. — К.: Логос, 2015. — 386 с.

Допоміжна

1. Бокань В. А. Історія культури України: Навч. посіб. / В. А. Бокань, Л. І. Польовий. — К.: МАУП, 2001.
2. Закович М.М. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М. М. Закович, І. А. Зюков, О. М. Семашко. — К.: Знання, 2000. — 214 с.
4. Законодавство України про культуру. К. : Парламентське вид-во, 2006. — 168 с.
5. Культурологія: теорія та історія культури / За ред. І. І. Тюрменко. — К.,2005. — 285 с.
6. Левчук Л. Т. Історія світової культури / Л. Т. Левчук. — К.: Либідь, 2000. — 212 с.
7. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид.2-ге. / За ред. А. Яртися , В. Мельника. — Львів: Світ, 2005. — 317 с.
8. Уманцев В. С. Мистецтво давньої України. Історичний нарис / В. С. Уманцев. — К.: Либідь, 2002.
9. Хоменко В.Я. Українська і світова культура: Підручник / В.Я. Хоменко. — К.: Україна, 2002. — 333 с.
11. Шейко В.М. Історія української художньої культури: Підручник для студ. вищих навч. закладів мистецтва і культури / В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська; Харківська держ. академія культури. — Х.: ХДАК; Регіон-інформ, 2003. — 180 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронний фонд Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського:
www.nbuv.gov.ua/eb/ep.htm
2. Електронний каталог Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського:
irbs-nbuv.gov.ua.
3. <http://www.ukrcenter.com/Література/Крижевич-Юля/72478-1/Презентація-на-тему-Огляд-навчальної-програми-та-підручника-з-культурології>

. Форма підсумкового контролю успішності навчання (залік)